

مسئله قومیت ها در ایران

ارائه شده در مراسم اهدای جایزه
حقوق بشر ۲۰۱۳ - بوخوم
در ۸ دسامبر ۲۰۱۳

بخش سوم

مطالبات اقوام

با توجه به اینکه همه اقوام در ایران از منظر قانون دارای حقوقی برابر با یکدیگرند ما در این مجال به گستردگی حضور اقوام در ایران می پردازیم. از آن جا که به دلیل مصلحت اندیشی های سیاسی دولت های حاکم هیچ گاه آمار دقیقی از وضعیت اقوام ساکن ایران گرفته نشده است، تنها می توان به طور تقریب از تعداد و درصد آن ها صحبت کرد:

۱. فارس	۵۳ درصد
۲. آذربایجانی ها	۱۶ درصد
۳. کردها	۱۰ درصد
۴. گیلک ها و مازندرانی ها	۷ درصد
۵. لرها	۶ درصد
۶. بلوچ ها	۲ درصد
۷. ترکمن ها و قشقایی ها	۲ درصد
۸. عرب ها	۲ درصد
۹. دیگران	۲ درصد

این اقوام از نظر جغرافیایی در مناطق مختلفی از ایران پراکنده و با شاخصه فرهنگ و زبان و نژاد از یکدیگر متمایز می شوند. البته برخی نیز از جهاتی با یکدیگر دارای وجوه مشترکی هستند. به عنوان مثال ترکها و فارسها از نظر مذهب مسلمان و شیعه مذهب هستند، در حالی که کردها اکثرا سنی مذهب اند و بعضا مذاهب دیگری نیز در بین آنها وجود دارد. ترکمنها و بلوچها و اعراب نیز مسلمان و اهل تسنن هستند.

این گوناگونی در بین اقوام نشان از قدمت و اصالت فرهنگ ایران دارد. ولی با کمال تاسف سیاستهای نادرست رژیم اسلامی باعث نارضایتی تمام اقوام ایران شده است. کم توجهی به خواست های برحق آنها که در قانون اساسی بر آن تاکید شده، همچنین تقسیم ناعادلانه ثروت در این مناطق شکاف عمیقی را بین این اقوام و حکومت ایجاد کرده است. عدم توجه حکومت به حقوق این اقوام چالش های بسیاری را در کشور به وجود آورده است و هر روز شاهد عمیق تر شدن این تبعیضات هستیم.

در بسیاری دیگر از کشورها این گونه تبعیضات از جانب رژیم حاکم تبعات ناگواری در پی داشته که بعنوان نمونه از کشور ترکیه و سیاست ضد قومی آن در مقابل کردها می توان نام برد. نمونه های دیگری در تبت (چین)، کشمیر (پاکستان)، کبک و سودان و چین وجود دارد که

عدم توجه به خواست های بر حق آنان باعث ایجاد نارضایتی و بعضا شورش های گسترده گردیده است.

اقوام در ایران در پی چه چیزی هستند و چه مطالباتی از حکومت مرکزی دارند؟ این مسئله ای است که در این جا به آن خواهیم پرداخت .

((مطالبات اقوام))

۱. حق تدریس به زبان مادری در مدارس که در مورد آن بحث شد
۲. اداره مناطق خود و حق تعیین سرنوشت با اتکا به ارای مردم
۳. حق برخورداری از امکانات برابر با مرکز و سهم بودن در ثروت ملی
۴. حق برخورداری از امکانات جهت تحصیل و کار و بهداشت و ..
۵. عدم تبعیض قانونی به جهت مذهب یا نژاد
۶. ایجاد امکانات لازم برای توسعه

اینها از ابتدایی ترین حقوقی هستند که سیستم حاکم بر کشوری که دارای تنوع قومی است باید رعایت کند و طی سالهای متمادی اقوام ایرانی برای به دست آوردن آنها مبارزه کرده و انسان های بسیاری در راه کسب این حقوق جانشان را فدا کرده اند.

رژیم اسلامی ایران تا کنون نه تنها وقعی به این خواست ها ننهاده بلکه در تقسیم ثروت و قدرت در بین مناطق مختلف ایران تبعیض قائل می گردد، به گونه ای که با گذر از مناطقی که اقوام در آن زندگی می کنند میتوان به فقر اقتصادی و نبود توسعه صنعتی در این مناطق پی برد. جدای از بعد اقتصادی، مناطقی مانند کردستان با جو امنیتی و پلیسی اداره میشود و کنترل حکومت در این مناطق بیشتر شبیه اداره پادگانهای نظامی است تا شهری.

رژیم ایران علاوه بر عدم توجه به مواردی که به عنوان حقوق اولیه اقوام از آن یاد شد همیشه در تلاش بوده است تا مبارزاتی را که در این جهت صورت می گیرد به شدت سرکوب کند. یکی از روش های متداول سرکوب ترور مبارزان در داخل و خارج از ایران است که نمونه بارز آن ترور دکتر قاسملو از رهبران بزرگ کرد بود. این کار نشان از عدم رغبت رژیم نسبت به حل مسئله اقوام داشت که در مجالی دیگر به چند و چون آن و نتایج این ترورها در داخل ایران خواهیم پرداخت.

محمد قادری